

Világörökség

- **Mi ez?**
 - Egyezmény a világ kulturális és természeti örökségének védelméről
- **Mi hozta létre?**
 - az UNESCO, az Egyesült Nemzetek Oktatási, Tudományos és Kulturális Szervezete
- **Mikor?**
 - 1972-ben
- **Milyen célból?**
 - Földünk kulturális és természeti örökségnek gondozása és megóvása érdekében
- **Hány ország tagja az egyezménynek?**
 - 2005. júliusáig az egyezményhez 180 állam csatlakozott (Magyarország 1985-ben)

A világörökség magyar helyszínei:

1. **Hortobágyi Nemzeti Park - a Puszta (1999)** Kultúrtáj, kulturális kategória
2. **Budapest Duna-parti látképe, a Budai Várnegyed (1987), az Andrássy út és történelmi környezete (2002)** Kulturális kategória
3. **Hollókő ófalu és táji környezete (1987)** Kulturális kategória
4. **Az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt barlangjai (1995)** Természeti kategória
5. **A Pannonhalmi Bencés Főapátság és közvetlen természeti környezete (1996)** Kulturális kategória
6. **Pécsi ókeresztény sírkamrák (2000)** Kulturális kategória
7. **Fertő / Neusiedlersee kultúrtáj (2001)** Kultúrtáj, kulturális kategória
8. **A tokaji történelmi borvidék (2002)** Kultúrtáj, kulturális kategória

1. Hortobágy, a puszta

Hortobágy:

- Európa legnagyobb összefüggő füves pusztája
- pásztorközösségek által megművelt kultúrtáj
(2000 éves hagyományos földhasználat)
 - első nemzeti park (1973)
- teljes egészében UNESCO Bioszféra-rezervátum,
egyharmada Ramsari terület
 - sziki gyepek, sziki legelők, löszpuszták,
mocsarak, tavak
- 150 fészkelő madárfaj; vonuló madarak állomása

1. Hortobágy, a puszta

2. Budapest

2. Mátyás-templom

ismeretlen templom

IV. Béla: háromhajós

bazilika 1250

1309: Károly Róbert

koronázása

Hunyadi Mátyás: átépítés

+ esküvő

török kor: mecset

Schulek Frigyes, 1874-

1896

Budapesti Duna-part, Várnegyed, Andrássy út:

- Várnegyed (Mátyás-templom, Halászbástya, Budavári Palota)
- Duna-part (Országház, MTA épülete, Vigadó, Margit híd, Lánchíd, Erzsébet híd, Szabadság híd, Gellért-hegy, Szabadság-szobor, Citadella, Gellért-fürdő)
- Andrássy út, Hősök tere (Millenniumi emlékmű, Szépművészeti Múzeum, Múcsarnok, Millenniumi Földalatti Vasút)

2. Halászbástya

1895-1902, Schulek Frigyes
7 torony

2. Parlament

"A hazának nincsen háza" (1846) 1885-1902, Steindl Imre

2. Magyar Tudományos Akadémia

1825: pozsonyi országgyűlés, Széchenyi István
1862-1864: Stüler (berlini építész)

2. Lánchíd

Széchenyi István
kezdeményezésére
1839-től 1849-ig épült
William Clark
tervei alapján,
Adam Clark vezetésével

2. Erzsébet híd

1903, Erzsébet királyné
1926-ig a világ legnagyobb nyílású lánchídja

2. Vigadó

2. Szabadság híd

1896, eredetileg: Ferenc József híd

2. Gellért-hegy

2. Szabadság-szobor

Kisfaludy Strobl Zsigmond
szabadság géniuszának
bronzszobra
1947

2. Hősök-tere

Zala György (szobrász) + Herzog Fülöp (építész) 1905-1929
király-, fejedelem- és kormányzószobrok, középen Gábor arkangyal

2. Városliget

2. Szépművészeti Múzeum

1895, Schickedanz Albert és Herzog Fülöp tervezte

2. Múcsarnok

1900-1906, Schickedanz Albert és Herzog Fülöp tervezte

2. Millenniumi Földalatti Vasút

1896, a londoni után a világ második metrója

3. Hollókő, ófalu

Hollókő:

- XVII-XVIII. századi falukép,
tradicionális (palóc) építészet
- kontyolt nyeregtetős, tornácos parasztházak
 - régióra jellemző egyutcás falutípus,
zsindelyes fatemplom
 - mai lakosság hagyományőrzése
(ünnepek, népviselet)

3. Hollókő, ófalu

4. Aggteleki-karszt

Aggteleki-karszt:

- Szlovák-karszttal együtt
- 712 barlang a 230 m éves (triász) mészkőben,
a barlangok általában 2 m évesek
- leghíresebbek: Baradla-Domica, Rákóczi-barlang,
Vass Imre-barlang, Béke-barlang,
Vecsem-bükki-zsomboly
- ősleletek (csiszolt kőkor, kora vaskor)
- több mint 500 barlanglakó és barlangkedvelő
állatfaj
- Baradla: komolyzenei koncertek,
Béke-barlang: gyógyászat

4. Aggteleki karszt: Béke-barlang

4. Aggteleki-karszt:
Rákóczi-barlang
(Esztramos)

4. Aggteleki-karszt:
Baradla

4. Aggteleki-karszt: Jósvafő

5. Pannonhalmi Bencés Főapátság

Pannonhalmi Bencés Főapátság:

- 996-ban Géza fejedelem meghívására Szent Benedek követő érkeztek ide cseh és német földről (alapítók)
- román, gótikus, reneszánsz és klasszicista elemek
(1000 év művészettörténete)
 - könyvtára: 300 000 kötet
(a világ legnagyobb bencés gyűjteménye)
- levéltárában: tihanyi apátság 1055-ös alapítólevele)
 - 1802 óta középiskolai oktatás

5. Pannonhalmi
Bencés Főapátság:
könyvtár

4. Pannonhalmi
Bencés Főapátság:
altemplom

5. Pannonhalmi Bencés Főapátság

5. Pannonhalmi
Bencés Főapátság:
ebédlő

5. Pannonhalmi Bencés Főapátság

6. Pécsi ókeresztény sírkamrák

Pécsi ókeresztény sírkamrák:

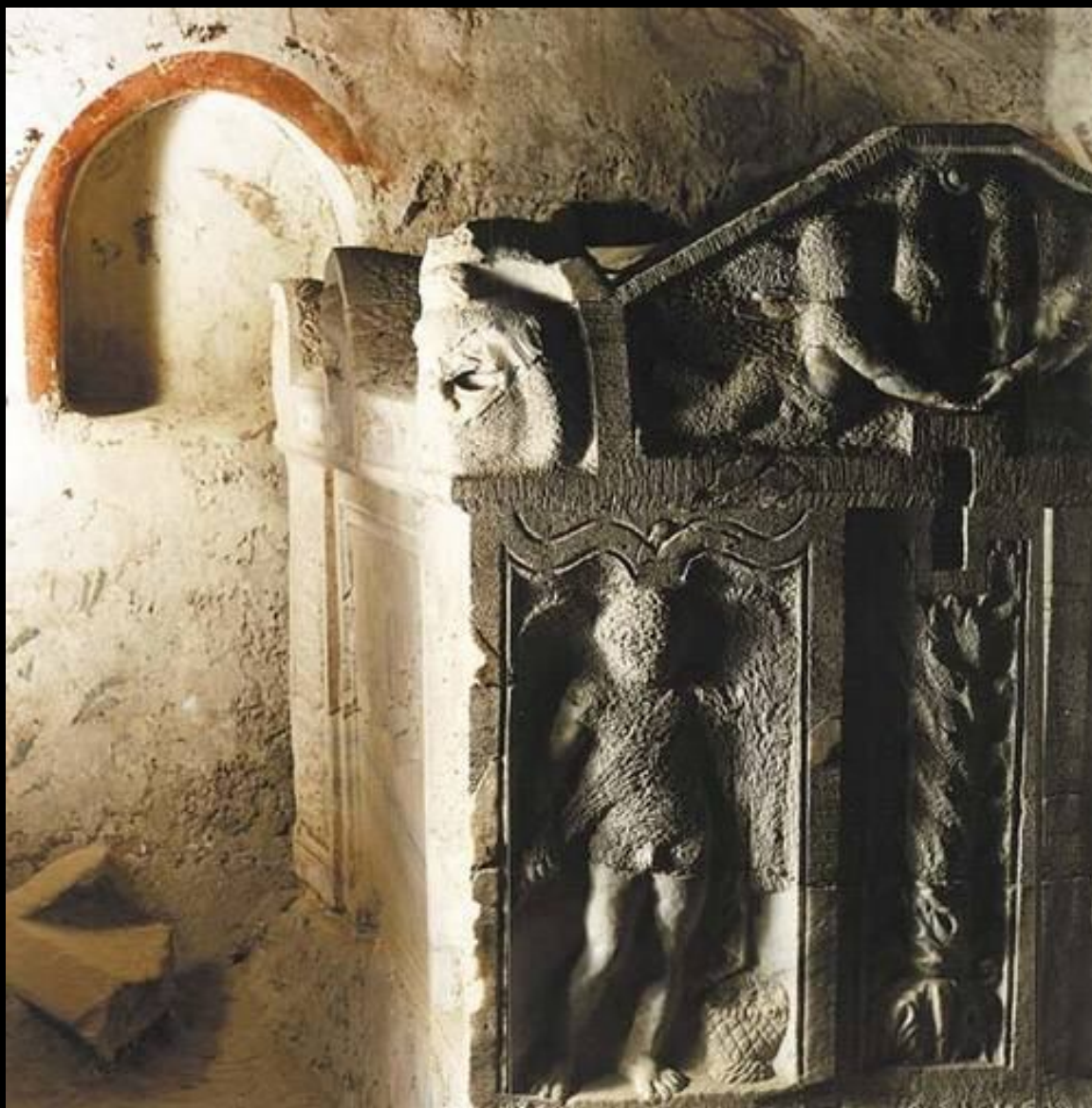
- IV. századi ókeresztény temető
(temetkezési kultusz, építészet és művészet)
- Pécs: kr. u. 2. sz-ban alapították a rómaiak
(Sopiane), a IV. században már tartományi
székhely és keresztény központ
 - több sírkamra, kápolnák,
szarkofágokkal, III-IV. századi falfestményekkel
 - legközelebbi ilyen: csak Rómában

6. Pécsi
ókeresztény
sírkamrák

6. Pécsi
őkeresztény
sírkamrák

6. Pécsi
ókeresztény
sírkamrák:
szarkofág

7. Fertő-tavi kultúrtáj

Fertő-tavi kultúrtáj:

- Fertő-tó: Bioszféra-rezervátum, Európa legnagyobb sósvízű tava
- magyar oldalon: Fertő-tó (NP), Fertőrákos, Nagycenk (Széchenyi-kastély), Fertőd (Esterházy-kastély)
- i. e. VI. évezredtől lakott terület (kulturális értékek)
- természeti értékek (kőfejtő, tó, mocsarak, szikes puszták...)

7. Fertő-tavi kultúrtáj

7. Fertő-tavi kultúrtáj

7. Fertő-tavi kultúrtáj

7. Fertő-tavi kultúrtáj

8. Tokaji történelmi borvidék

Tokaji történelmi borvidék:

- „Tokaj szőlővesszein nektárt csepegtettél”
 - „Vinum regum, rex vinorum” (XIV. Lajos)
 - 1561 óta dokumentált történet,
1737 óta védett bortermelés (szigorú szabályok)
- kedvező domborzat, talaj és mikroklíma >> aszúsodás
 - kultúrák találkozópontja (K-NY)

8. Tokaji történelmi borvidék

8. Tokaji történelmi borvidék

Tervezett helyszínek:

1. **Ipolytarnóci őslelőhely** Természeti kategória
2. **Komárom-Komarnói erődrendszer** Kulturális kategória
3. **Dunakanyar kultúrtáj** Kultúrtáj, kulturális kategória
4. **A Rózsadombi termálkarszt területe** Természeti kategória
5. **Lechner Ödön és kortársai, a magyar szecesszió** Kulturális kategória
6. **A Tihanyi-félsziget és a Tapolcai-medence tanúhegyei, a Hévízi-tó** Kultúrtáj
7. **A római limes magyarországi szakasza** Kulturális kategória
8. **Mezőhegyesi állami méneshelyek** Kultúrtáj, kulturális kategória
9. **Az északkeleti Kárpát-medence fatemplomai** Kulturális kategória